

LEKEITIO ETA KATALUNIAREN ARTEKO SUA

Lekittoko Deabruak taldea da Euskal Herrian piroteknia eta kale antzerkia uztartzen dituen bakarretakoa. Herriko Kale Antzerki jaialdian inbidiaz suari begira maiz egondako gazteek 2012an ekin zioten emanaldiak prestatzeari. Uda honetan Kataluniako *correfoc* emanaldirik handienean parte hartu dute.

Ale Goikoetxea

@alegoikoetxea

ARGAZKIAK: LEKITOKO DEABRUAK

Umetatik hanka-paluetan ibilitakoak batzuk, han eta hemengo antzerki emanaldietako protagonista txikiak besteak eta Kale Antzerki jaialdian hesiak jartzen ibilitakoak gehienak; baina beste ezeren gainetik, suaren inguruan ibiltzeak, eta su horrek sortzen dien zirrarak batzen ditu Lekittoko Deabruak kale antzerki taldeko lagunak.

Euskal Herrian piroteknia eta kale antzerkia uztartzen dituen talde bakarretakoa da Lekeitiokoa, eta beraien zaletasuna urtero uztailean herrian ospatzen den Kale Antzerki jaialdiari esker ezagutu dutela diote taldeko kideek. "Beste herritar askoren moduan, Kale Antzerki jaialdira gonbidatutako su ikuskizunen esperoan egoten ginen, su artean olgetan ibili ahal izateko" azaldu du Gorka Rodriguez Deabruak taldeko kideak.

"Suzko kalejira horietan ikusitakoa gusatzaten zitzagun, bizi egiten genuen baina sekula ez genuen imajinatuko guk geuk ere antzeko ikuskizunak prestatzeko gaitasuna izango genuenik".

Ezerezetik hasi beharra

Aurretik Kataluniatik etorritako taldeak ezagututa, Lekeition ere antzeko talde bat sortzeko aukeraren inguruan bueltaka hasi ziren kide batzuk. Ideiak itxura hartu zuen neurrian, taldera gero eta lagun gehiago batu ziren, eta San Juan bezperan deabru mozorro eta katamaloak jantzita Lekeitioko kaleak su eta txinparten distiraz apaindu zituzten. 2012ko ekaina zen. "Hasiara guztien moduan, gurea ere ez zen erraza izan, zerotik hasi behar izan genuen, horrek dauzkan zailtasun guztiekin" azaldu du

Rodriguezek. "Denok ginen su zaleak baina inor ez zen mundu horretan ibilitakoa, eta are gutxiago profesionala" aipatu du Hodei Izarra taldekideak. "Hasiatik bukaerara ikuskizun bat prestatzeak pentsa baino lan gehiago dauka, arropa prestatu, musika aukeratu, gidoi txikia idatzi... dena guk egin behar izan genuen, baina eronka polita izan zen".

Betidanik izan dute harreman estua lekeitiarrek Kataluniatik etorritako su ikuskizunen taldeekin. Izan ere, gehienak Kale Antzerki jaialdiaren bueltan esku bat botatakoak dira. "Zaintza lanak egin ditugu, ikuskizunen muntaia, umezain ere aritu gara, aulkiak jartzen ibilitakoak gara... gure lehenengo emanaldia egitera iritsi ginen arte, nahiz eta oraindik ere aulkiak jartzen jarraitzen dugun" aipatu du barre artean Danele

Robles Deabruetako kideak. “Kale Antzerki jaialdian zer edo zer egiteko aukera suertatu zitzaigun eta baiezkoa eman genuen egun berean hasi ginen lanean” gaineratu du Roblesek. “Piroteknia eta antzerkiarekin interesa izan zezakeen jendearekin bildu eta Kataluniako Musols Sokarrats taldearekin harremanetan jarri ginen, Lekeition estreinatu genuen gure lehenengo emanaldia prestatzeko” kontatu digu Hodei Izarrak. Egun hartan bizitakoa egunean bertan bukatzeko penaz, aurrerantzean ere lanean jarraitzeko hautua egin zuen taldeak.

Herrian egindako emanaldiak modu berezian gogoratzen dituzte Deabruetako kideak. “Lekeition su artean jolasteko kultura daukagu eta herritarrek kalejira eta emanaldietan gurekin bat egiten dute, Kale Antzerkiak lagatako

kultura izango da horren arrazoia” dio Rodriguezek. Apurka-apurka bada ere, emanaldiak errepikatzen dituzten herrietan ere jendea su artean murgiltzen hasita dagoela esan dute baina Euskal Herrian suaren kultura Katalunian modu errotzeko oraindik lan handia egin beharra dagoela nabarmendu dute. “Mediterraneoan herri ohitura moduan ezagun dute sua, hemen kultura hori orain ezagutu dugu, eta lantzen ari gara baina Kataluniako jendartearekin ez dauka zerikusirik” Roblesen ustez.

Kataluniara begira

Azken aldian, Euskal Herria herrialde katalanei begira badago ere, lekeitiarrek aspaldi sustraitu zituzten bi herrialdeen arteko harremanak. Harreman berezi horretatik jaio zen *Foc ta ke!* katalunia-

» Ikusleen artean, suarekin beldurtu eta albo batean geratzen direnak ere asko dira, beraiekin haserretzeraino

» Ikuskizun asko aurrera ateratzeko zailtasunak izaten dituzte, jende faltagatik gehienetan baina dagoeneko 50 emanaldi eginak dituzte

rreren eta euskaldunen arteko musika eta su ikuskizuna. Bigarrenez herriko Kale Antzerki jaialdian parte hartzeko presatatu zuten, Kataluniako eta Aulestiko K-tum-K batukada taldearekin.

“Uda honetan Kataluniara joan eta *correfoc* ikuskizunik handienean parte hartzeko aukera izan dugu” azaldu du Izarrak. Bizitakoa ahaztezina izan dela kontatu digute, hitzez deskribatu ezina. Bi ikuskizunetan parte hartu dute: herri txiki batean *Mussols Sokarrats* taldearekin prestatutako *Foc ta Ke!* saioa egin zuten eta bigarren emanaldia, eta orain arte bizitako bereziena, Garciaiko *correfoc* ikuskizunean parte hartzea izan zen. Beste bederatzi talderekin batera, Kataluniako *correfoc* handienean parte hartzeko aukera izan dute. “Deabruen dantza izan zen hura, erretzeko eguna, nahi adina karretila erre genituen, gozatu ederra hartu genuen egun hartan” azaldu dute.

Lanerako gogotsu

“Taldekide bakoitzak bere zereginak ditugu, familia, lana... askotan dena uztertzea zaila egiten zaigu, egiten duguna ofizioa baino afizioa delako” azaldu du Roblese. Ikuskizun asko aurrera ateratzeko zailtasunak izaten dituzte, jende faltagatik gehienetan baina dagoeneko 50 emanaldi eginak dituzte, ez da zenbaki txarra. Egiten dutena gustatzen zaie eta sua bizi dute Deabruak. Horrenbestez, piztutako txispa amatatu ez dadin martxan jarraituko dutela aipatu dute, taldean parte hartzeko ilusioa duen guztiarentzat atek zabalik dituztela gogoraraziz.

Hurrengo urtean taldeak bost urte beteko ditu eta hori ospatzeko zerbait handia eta berezia prestatzen ari dira.

“Oraindik ez dakigu non izango den ospakizuneko emanaldia baina Lekeitio guretzat plaza berezia da, eta herritarrei bere harrera ona eta parte hartzeko grina eskertzeko modu bat izan daiteke” aipatu du Izarrak.

Sua tartean denean...

Suarekin jolasten dena erre egiten dela gogoratu digute beti etxeko nagusienek. Lekittoko Deabruak ere ondo ezagutzen dute esaera zaharra. Orain arte izandako istripuak txikiak eta garrantzi bakoak izan dira baina taldeko Rodriguezek udan Katalunian egindako egonaldian begia erre zuen eta sekula ikusi duten su jaialdirik handienean, Garciaiko *correfoc* jaialdian, parte hartu barik geratu behar izan zuen.

Istripu txiki edota handiak ekiditea sarritan ezinezkoa izaten dela oharta-

razi dute. Hargatik, deabruak ikuskizun guztietan nahi eta nahi ez segurua kontratu behar izaten dute.

Sua ezezagun eta arrotza denean...

Herri askotan haserreak ere piztu dituzte Deabruak. Lehenengo aldiz bisitatutako herrietan ikusmina, haserrea eta batzuetan txarto ulertuak sortzen direla aipatu dute taldeko kideek. Denetariko erreakzioak ezagutu dituzte Deabruak bost urtetako ibilbidean. “Askok gurekin batera parte hartzen dute ikuskizunean, gurekin batera gozatu egiten dute” azaldu du Roblese. Baina suarekin beldurdu eta albo batean geratzen direnak ere asko omen dira, hauetako asko beraiekin haserretzeraino. “Jakitun gara ikuskizun berezi bat egiten dugula, batzuei gustatzen zaie eta beste batzuei ez, beti ezin da denen gustua ase”. ■

EUSKAL OROIGARRIAK

Harizko brodatu pertsonalizatuetan adituak

Kale Nagusia, 16
San Jeronimo, 14
Portu, 14

20003 Donostia · Euskal Herria
 ☎ 650 210 339 / 618 094 279 · arkupe2@gmail.com